

Távoli Napok

A rovat legutóbbi cikkei szűkebb körnek, a számítástechnika iránt mélyebben érdeklődőknek készültek. Most az elkezdett sorozat folytatásaként ismét programismertetésre kerül sor. A PC Magazin 1993. novemberi száma rövid kedvcsináló leírást közölt egy planetárium programról „Distant Suns puts the fun into stargazing” címmel.

„Távoli Napok” – amit a PC Magazin állít róla:

Idézzünk Faris Raouf cikkéből:

A Distant Suns az egyik legjobb program, amit számítógép-felhasználó csak vehet, ha meg akar ismerkedni a csillagos égbolttal. A program óriási mennyiségű grafikus, képernyőn megjeleníthető információt tartalmaz. Megjeleníthető vele az égbolt, ahogyan a megfigyelő földrajzi helyéről látszik, a bolygók, a csillagok, csillagképek és üstökösök — nevükkel feliratozva a könnyebb felismerhetőségért.

A Distant Sun adatbázisa több mint 9100 csillagot tartalmaz, óriási információmennyiséggel mindegyikről. Nyilvántartja a csillagok nagyságrendjét, távolságát, nevét és spektráltípusát. Mindez elérhető néhány egér-kattintással. Lehetőség van bolygón kívüli nézőpont kiválasztására is, így láthatóvá válnak a bolygópályák a Nap körül. Számos csillagról és galaxisról (a Messier objektumok többségéről) részletesebb információ is kapható: további szöveges adatok és képek, ahogyan az objektumot a legnagyobb földi teleszkópok mutatják. A legérdekesebb objektumokról nagyfelbontású, színes fotókat láthatunk.

A Holdat különleges figyelemmel tünteti ki a Distant Suns. Számptalan kép kérhető az egyes űrmissziókról, mint pl. a Lunar Explorer program volt. Ha a Hold a látómezőbe kerül, pontosan úgy látható, ahogyan fent az égen: Kráterekkel, árnyékokkal, az aktuális fázisban. Kérhető a programtól fázisdiagram is, amely megmutatja, mikor lesz a következő telehold vagy újhold.

Egyéb, jól használható ismertetőik is megtalálhatók, mint pl. az objektumok láthatósági táblázata, a Naprendszer tagjainak kelési és nyugvási adatai és hasonlók. Csaknem minden ki is nyomtatható. Mindezek mellett a Distant Suns kitűnő oktatóprogram is. A program kézikönyve a benne foglalt bőséges információkkal mint mini csillagászati útmutató is használható.

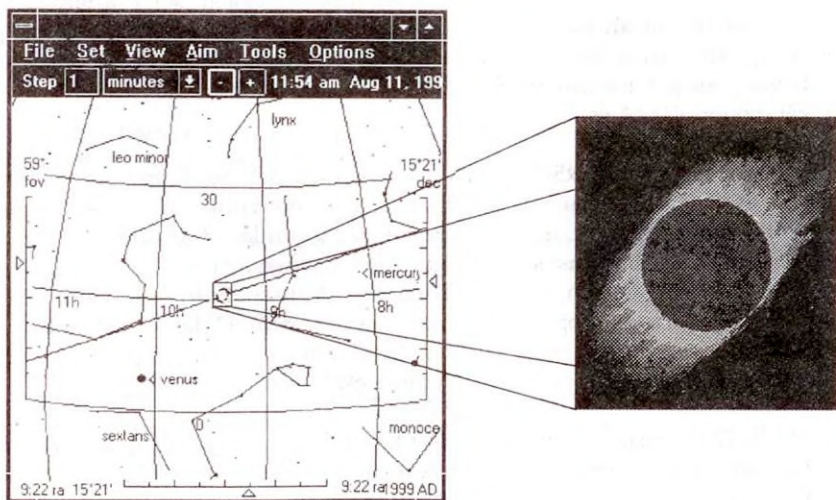
Amit a program megmutat magából

A fenti írásból kimaradt az a fontos információ, hogy a program Windows alatt fut. Mindenki maga döntse el, hogy ez áldás vagy inkább átok. A program elindítása után egy átlagos térkép kerül a képernyőre. Rövid keresgélés után kiderül, hogy két csillag-adatbázis közül választhatunk. Csak méretükben van eltérés. A nagyobbbat választva valóban jóval több pöttyöt láthatunk. Kissé felsemés módon a leírásban ígért 9100 csillag egyrészt kevésnek tűnik (mintha az ég alatt, szabad szemmel sokkal több látszana — holott ez nem igaz), másrészt

A bolygók megjelenítése a lehető legegyszerűbb. Kis fénypötty látható a helyükön, esetleg a nevük is — ha ezt külön kérjük. Lehetőség van az egyes égitestek követésére is (így az idő gyorsított múltával nem másznak ki a látómezőből). A számított pozíciók a Naprendszer tagjaira ívperc pontosságúak. A program mind ekvatoriálisan, mind azimutálisan kiírja ezt az ablak bal alsó sarkába.

Meg kell említeni még a lehetőséget, mellyel a felhasználó újabb objektumokkal bővítheti a program adatbázisát (csak statikus koordináták felvitelére van mód), vagy tárolhat bizonyos érdekesebb égi jelenségeket (pl. fedések, fogyatkozások) későbbi tanulmányozás céljából. Ha már szóba hoztam a fogyatkozásokat, elmondom, hogy szimuláltattam a programmal a 1999-es várható teljes napfogyatkozás lefolyását. A végeredmény látványosabb volt, mint a Dance által generált animáció (itt még a napkorona stilizált képe is megjelent). A bökkenő csupán ott volt, hogy olyan földrajzi koordinátákat adtam meg észlelőhelyként, ahonnan nézve — jelenlegi ismereteink szerint — nem lesz teljes a fogyatkozás. Nos a Distant Suns nagyvonalúan erre a helyre is teljes fogyatkozást jósolt gyönyörű, maximum típusú napkoronával.

Összegezve a tapasztaltakat: az általam ismert Windows-os planetárium programok között a Distant Suns megállja a helyét. A fejlesztők semmilyen speciális feladatot nem tűztek ki maguk elé, s ezt sikerrel el is érték... A Distant Suns, valóban kiváló általános oktató program, ha nem várunk tőle túl sokat, nem csalódunk benne. Ha különleges igényeink vannak (mint pl. a Dance esetében a Naprendszer bemutatása), használjunk specializálódott programokat.

A Distant Suns első verzióját 1991-ben írta Mike Smithwick. Az eredetileg DOS-os programcsomagnak mára csak Windows-os változata elérhető. Terjeszti a Virtual Reality Laboratories, Inc. (San Luis Obispo, CA 93401 USA). Megrendelni 99 angol Fontért az alábbi címen lehet: *PC Connection Unit 15, Hardmans Business Centre, Rawtenstall, Rossendale, Lanchashire BB4 6HH*. Az ismertett program Dr. Fejes István jóvoltából állt rendelkezésemre.